

WEWNĄTRZSZKOLNY PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO

ZESPÓŁ SZKÓŁ MISTRZOSTWA SPORTOWEGO RADZIONKÓW

rok szkolny 2024/2025

Podstawa prawna 1. Rozporządzenie MEN z 12 lutego 2019r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. poz. 325). 2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 – Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2021r. poz. 1082.). 3. Rozporządzenie MEN z 28 marca 2017r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2017r. poz. 703). 4. Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach, placówkach (Dz. U z 2017r. poz. 1591).

I Charakterystyka programu

Szkolny Program Doradztwa Zawodowego realizowany jest w Zespole Szkół Mistrzostwa Sportowego Radzionków.

Działania z zakresu doradztwa zawodowego w klasach I-VIII szkoły podstawowej oraz w klasach I-IV liceum ogólnokształcącego realizowane są przez wszystkich członków rady pedagogicznej: dyrektora, wychowawców, nauczycieli, wychowawców świetlicy szkolnej, pedagoga szkolnego.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa zawodowego obejmuje ogół działań mających na celu prawidłowe przygotowanie uczniów do podejmowania decyzji edukacyjno – zawodowych.

Celem orientacji zawodowej jest zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień. • Zajęcia z zakresu orientacji zawodowej będą realizowane przez nauczycieli danego etapu edukacyjnego na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego i dodatkowo wspomagane przez doradcę zawodowego, a także podczas wycieczek zawodoznawczych.

Zakresy działań z obszaru doradztwa:

- poznanie siebie
- zainteresowania
- sposób spędzania wolnego czasu, hobby, umiejętności.
- kim chcę zostać w przyszłości
- zawody
- zawody w moim najbliższym otoczeniu

Celem orientacji zawodowej w klasach I–VI jest poznawanie własnych zasobów, uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

Zajęcia z zakresu orientacji zawodowej będą realizowane przez nauczycieli danego etapu edukacyjnego na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego i dodatkowo wspomagane przez doradcę zawodowego, a także podczas wycieczek zawodoznawczych.

Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej oraz klas I-IV liceum ogólnokształcącego mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego będą realizowane na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego przez wszystkich nauczycieli, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą oraz na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego, a także w ramach wycieczek i wizyt zawodoznawczych.

Działania z zakresu doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII szkoły podstawowej przewidują 20 godzin dydaktycznych podzielonych na dwa lata nauki (po 10 godz. dla klas VII i VIII w roku), natomiast w liceum ogólnokształcącym 10 godzin dydaktycznych zrealizowanych w I klasie. Zajęcia prowadzone przez doradcę zawodowego, pomogą uczniom i ich rodzicom w świadomej decyzji dotyczącej dalszej ścieżki kształcenia oraz trafnym wyborze przyszłego zawodu.

Program obejmuje następujące obszary działań:

- praca z uczniami,
- współpraca z rodzicami,
- współpraca z nauczycielami, wychowawcami oraz pedagogiem szkolnym.

Szkolny Program Doradztwa Zawodowego składa się z realizacji trzech obszarów tematycznych:

I. Poznajmy siebie. W tym obszarze uczniowie rozpoznają swoje mocne, słabe strony, pasje, zainteresowania, wartości i zdolności. Dowiedzą się czym jest motywacja, kreatywność i przedsiębiorczość i ich znaczenie w kreowaniu własnej wizji przyszłości.

II. Poznanie zawodów i rynku pracy. Obszar ten pomoże uczniom w zdobyciu wiedzy na temat rodzajów spotykanych zawodów, charakterystyki poszczególnych zawodów. Uczniowie rozwiną swoje informacje na temat roli dobrego pracownika oraz poznają źródła informacji o dalszym kształceniu.

III. Mój wybór dalszej szkoły, planowanie kariery. W tym obszarze uczniowie poznają system szkolnictwa w Polsce, oferty edukacyjne w powiecie tarnogórskim. Nauczą się jak planować własną ścieżkę edukacyjną, umiejętnie planować i zarządzać czasem. Poznają również podstawowe narzędzia radzenia sobie ze stresem i nieoczekiwanymi trudnościami oraz naucza się jak pisać dokumenty aplikacyjne i dokonać prawidłowej, skutecznej autoprezentacji.

IV. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. W tym oszarze uczeń opowiada kim chciałby zostać i co robić, planuje swoje działania, wskazując czynności i Zasania niezbędne do realizacji celu. Uczeń próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

II Cele programu.

Cel główny:

–przygotowanie uczniów do trafnego wyboru zawodu i dalszej drogi kształcenia

Cele szczegółowe:

- wdrażanie uczniów do samopoznania, analizy swoich mocnych i słabych stron,
- pomoc w podejmowaniu świadomych decyzji dotyczących wyboru zawodu i szkoły,
- przygotowanie uczniów do radzenia sobie w sytuacjach trudnych: stres, problemy zdrowotne, bezrobocie, adaptacja do nowych warunków pracy,
- zachęcanie uczniów do poznania różnych grup zawodowych
- przygotowanie rodziców do wspierania dzieci w podejmowaniu trafnych decyzji edukacyjnych i zawodowych,

III Zadania przy realizacji programu

Zadania szczegółowe w zakresie pracy z młodzieżą:

- wdrażanie uczniów do samopoznania,
- kształcenie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron,
- wyzwalanie wewnętrznego potencjału uczniów,
- rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie,
- przełamywanie barier emocjonalnych,
- wyrabianie szacunku dla samego siebie,
- planowanie własnego rozwoju,
- konfrontacja samooceny z wymaganiami szkół i zawodów,
- poznanie możliwych form zatrudnienia,
- zdobycie umiejętności przygotowania i pisanie dokumentów towarzyszących poszukiwaniu pracy,
- zdobycie umiejętności pozytywnej autoprezentacji,
- zdobycie umiejętności przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej,
- rozszerzenie zasobu informacji na temat sposobów poszukiwania pracy,
- poznanie lokalnego rynku pracy,
- kreowanie własnej kariery zawodowej w wyniku samozatrudnienia,
- poznanie możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego,
- preorientacja zawodowa w przypadku stwierdzenia niewłaściwego wyboru zawodu,

- rozwijanie świadomości mobilności zawodowej i pobudzanie aktywności do poszukiwania alternatywnych rozwiązań w różnych sytuacjach zawodowych i życiowych (w tym bezrobocie i niepełnosprawność),
w zakresie pracy z rodzicami:
 - podniesienie umiejętności komunikowania się ze swoimi dziećmi,
 - doskonalenie umiejętności wychowawczych,
 - wypracowanie form wspierania dzieci w wyborze ich dalszej drogi życiowej,
- w zakresie współpracy z nauczycielami:
- uzyskanie wsparcia i pomocy w pracy wychowawczej,
 - lepsze rozpoznanie potrzeb uczniów, ich poglądów, oczekiwań wobec szkoły i rynku pracy,
 - nakreślenie dalszego kierunku pracy z rodzicami i młodzieżą,

Program realizacji <i>Wewnątrzszkolnego programu doradztwa zawodowego dla klas I-III</i>				
tematyka działań	metody i formy realizacji	terminy realizacji działań	osoby odpowiedzialne za realizację działań	podmioty, z którymi szkoła współpracuje
1. Poznanie siebie.	„Poznajemy się: gry i symulacje – zachęcanie uczniów do opisywania swoich zainteresowań .	wrzesień – listopad 2024	wychowawca, wychowawca świetlicy, pedagog	rodzice
	„Mały artysta” – zajęcia plastyczne umożliwiające uczniom prezentację swoich zdolności (wystawa prac, występy). wychowawca, wychowawca świetlicy	rok szkolny 2024/2025	wychowawcy klas, wychowawca świetlicy	
	„To co kocham” – zapoznanie uczniów z zainteresowaniami innych ludzi. - . zebrania z rodzicami wychowawca, -	rok szkolny 2024/2025	wychowawca, wychowawca świetlicy	

	Systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach	Zebrania z rodzicami	wychowawca,	
Świat zawodów i rynek pracy.	„Miasteczko zawodów” – cykl spotkań z przedstawicielami zawodów.	rok szkolny 2024/2025	wychowawca	rodzice, pielęgniarka, policja, straż pożarna
	Tablica zawodów”- centrum informacji edukacyjno-zawodowej.	rok szkolny 2024/2025	wychowawca	
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.	„Kto Ty jesteś” – pogadanki, rozwijanie umiejętności dokonywania samooceny w kontekście ulubionych zajęć.	rok szkolny 2024/2025	wychowawca, pedagog	
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych	. „Kim chciałbym zostać” odgrywanie scenek.	rok szkolny 2024/2025	wychowawca	

Program realizacji <i>Wewnątrzszkolnego programu doradztwa zawodowego dla klas IV – VI</i>				
tematyka działań	metody i formy realizacji	terminy realizacji działań	osoby odpowiedzialne za realizację działań	podmioty, z którymi szkoła współpracuje
1. Poznawanie własnych zasobów	Zajęcia edukacyjne, zajęcia z wychowawcą i pedagogiem;	cały rok szkolny	wychowawcy klas, pedagog	

	<i>Kim chciałbym być w przyszłości?</i> (autoprezentacja na forum klasy) – zajęcia z wychowawcą związane z planowaniem przyszłości w ramach lekcji wychowawczych;	II semestr 2024/2025	wychowawcy klas	
	Systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku rodzicom: o jego umiejętnościach, zainteresowaniach, predyspozycjach zawodowych;	podczas zebrań i konsultacji z rodzicami	wychowawcy klas, pedagog	rodzice
	Udział w życiu społecznym szkoły, działalność w Samorządzie Uczniowskim	rok szkolny 2024/2025	opiekun SU, wychowawcy	
2. Świat zawodów i rynek pracy	<i>Po co w życiu nam potrzebna praca?</i> – zajęcia związane ze znaczeniem pracy i jej potrzeby w życiu człowieka (podczas zajęć z wychowawcami klas)	II semestr, rok szkolny 2024/2025	wychowawcy	
	<i>Takiego zawodu jeszcze nikt nie wymyślił...</i> - praca plastyczna na temat nowych, możliwych w przyszłości zawodów	rok szkolny 2024/2025	nauczyciel plastyki, doradca zawodowy	

	<i>Spotkania z różnymi zawodami... - zapraszanie do szkoły rodziców uczniów i osób zajmujących się różnymi zawodami, rozmowa z nimi, zajęcia edukacyjne (np. spotkanie z policjantem, strażakiem, ratownikiem medycznym)</i>	rok szkolny 2024/2025	pedagog, doradca zawodowy	rodzice, Policja, Straż Pożarna, Ratownicy Medyczni
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Zapoznanie uczniów z różnymi możliwościami przebiegu ich kariery szkolnej (prezentacja szczebli nauczania, poziomów edukacyjnych, możliwości dalszej nauki po ukończeniu szkoły podstawowej)	rok szkolny 2024/2025	wychowawcy	
	Pogadanki dotyczące pozyskiwania wiedzy z różnych źródeł	I semestr, rok szkolny 2024/2025	wychowawcy	
	Ankieta dotycząca ulubionych przez uczniów przedmiotów edukacyjnych mająca na celu wstępne poznanie ich predyspozycji zawodowych	II semestr, rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy	
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Zajęcia rozwijające umiejętność współpracy w grupie dotyczące planów edukacyjno-zawodowych uczniów, tworzenie plakatu pt.: <i>Razem z moimi kolegami z klasy otworzymy firmę...</i>	II semestr 2024/2025	wychowawcy, pedagog	

Program realizacji *Wewnątrzszkolnego programu doradztwa zawodowego dla klas VII – VIII*

tematyka działań	metody i formy realizacji	terminy realizacji działań	osoby odpowiedzialne za realizację działań	podmioty, z którymi szkoła współpracuje
1. Poznawanie własnych zasobów	Zajęcia kształtujące umiejętność poznawania własnych słabych i mocnych stron (pogadanki, praca metodą „burzy mózgów”)	rok szkolny 2024/2025	wychowawcy, pedagog, doradca zawodowy	
	Konsultacje indywidualne dotyczące zainteresowań, zdolności, uzdolnień, kompetencji, predyspozycji zawodowych w razie potrzeb	rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy	
	Systematyczne przekazywanie rodzicom wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zainteresowaniach, zdolnościach, predyspozycjach zawodowych	podczas zebrań i konsultacji z rodzicami	wychowawcy klas, pedagog	
	Udział w interesujących uczniów konkursach, zawodach, programach, zajęciach	rok szkolny 2024/2025	nauczyciele, trenerzy	
	Spotkania dotyczące oferty szkół ponadpodstawowych i zasad rekrutacji	II semestr, rok szkolny 2024/2025 (dla klasy VIII)	doradca zawodowy	szkoły ponadpodstawowe

2. Świat zawodów i rynek pracy	Poznanie szerokiej oferty zawodów i różnych form zatrudnienia oraz prowadzenia działalności podczas zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą	rok szkolny 2024/2025	wychowawcy klas, nauczyciele, doradca zawodowy	
	<i>Pierwsze wrażenie również jest ważne – zajęcia związane z prawidłową autoprezentacją</i>	II semestr, rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy	
	<i>Moi rodzice są... - opowiadamy o zawodach naszych rodziców. Zaproszenie rodziców na zajęcia, by przedstawili specyfikę swojej pracy.</i>	II semestr, rok szkolny 2024/2025	wychowawca	rodzice uczniów
	<i>Od tego wszystko się zaczęło... - spotkanie z przedsiębiorcą</i>	II semestr, rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy, pedagog	przedsiębiorcy, zakłady pracy
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Zajęcia grupowe związane z zapoznaniem się z zasadami rekrutacji do szkół	II semestr, rok szkolny 2024/2025 kl. VIII	wychowawcy, doradca zawodowy	
	Spotkanie z rodzicami dotyczące zasad rekrutacji uczniów do szkół ponadpodstawowych oraz typów szkół	II semestr, rok szkolny 2024/2025 kl. VIII	wychowawcy, doradca zawodowy	
	Udział uczniów klasy VIII w tzw. dniach otwartych	II semestr, rok szkolny 2024/2025	wychowawcy klas, pedagog, doradca zawodowy	

	Doskonalenie technik efektywnego uczenia się, technik pamięciowego opanowywania treści	I semestr, rok szkolny 2024/2025	wychowawcy klas, pedagog, nauczyciele	
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Planowanie kariery i edukacji	II semestr, rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy	
	<i>Moje największe zawodowe marzenie w przyszłości – dyskusja na temat konsekwencji podejmowanych przez siebie wyborów dotyczących kariery zawodowej</i>	rok szkolny 2024/2025	wychowawcy klas	
	Pogadanki na temat instytucji wspierających w wyborze ścieżki edukacyjno-zawodowej w ramach godzin prowadzonych z wychowawcą	rok szkolny 2024/2025	wychowawcy klas	
Program realizacji Wewnętrzny program doradztwa zawodowego dla klas licealnych				
tematyka działań	metody i formy realizacji	terminy realizacji działań	osoby odpowiedzialne za realizację działań	podmioty, z którymi szkoła współpracuje

1. Poznawanie własnych zasobów	Zajęcia w ramach doradztwa zawodowego - Bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);	II semestr, rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy	
	Warsztaty grupowe dotyczące zainteresowań, zdolności, uzdolnień, kompetencji, predyspozycji zawodowych w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej	II semestr, rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy	
	Udział w interesujących uczniów konkursach, zawodach, programach, zajęciach	II semestr, rok szkolny 2024/2025	nauczyciele, trenerzy	
2. Świat zawodów i rynek pracy	Poznawanie szerokiej oferty zawodów i różnych form zatrudnienia oraz prowadzenia działalności podczas zajęć edukacyjnych i zajęć z doradcą zawodowym, wychowawcami	II semestr, rok szkolny 2024/2025	wychowawcy klas, doradca zawodowy nauczyciele	
	Sporządzanie dokumentów aplikacyjnych; CV, list motywacyjny podczas zajęć z doradcą zawodowym	II semestr, rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy, nauczyciel języka polskiego	
	<i>Pierwsze wrażenie również jest ważne – zajęcia związane z prawidłową autoprezentacją, symulacja rozmowy kwalifikacyjnej. Zajęcia z doradcą zawodowym</i>	II semestr, rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy	

	<i>Od tego wszystko się zaczęło...</i> - spotkanie z przedsiębiorcą	II semestr, rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy, wychowawcy	przedsiębiorcy, zakłady pracy
	Zapoznanie uczniów z ofertą szkół policealnych, szkół wyższych. Udział w Dniach Otwartych	II semestr, rok szkolny 2024/2025	wychowawcy	Szkoły policealne, uczelnie
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Zajęcia grupowe na temat zasad rekrutacji do szkół policealnych, uczelni wyższych	II semestr, rok szkolny 2024/2025	wychowawcy, doradca zawodowy	
	Zajęcia grupowe z doradcą zawodowym, trenerami, wychowawcami na temat możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;	II semestr, rok szkolny 2024/2025	wychowawcy, doradca zawodowy, trenerzy	
	Możliwość wzięcia udziału w kursie trenerskim lub sędziowskim dla osób, które ukończyły 18. rok życia	dla uczniów pełnoletnich	dyrektor sportowy	Śląski Związek Piłki Nożnej
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Planowanie kariery i edukacji	II semestr, rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy, wychowawca	
	<i>Moje największe zawodowe marzenie w przyszłości – dyskusja na temat konsekwencji podejmowanych przez siebie wyborów dotyczących kariery zawodowej</i>	rok szkolny 2024/2025	wychowawcy klas, doradca zawodowy	

	Pogadanki na temat instytucji wspierających w wyborze ścieżki edukacyjno-zawodowej w ramach godzin prowadzonych z wychowawcą i doradcą zawodowym	rok szkolny 2024/2025	wychowawcy klas, doradca zawodowy	
	Jak założyć własną firmę? Podstawy przedsiębiorczości w ramach lekcji biznesu i zarządzania	rok szkolny 2024/2025 klasy II	nauczyciel biznesu i zarządzania	

TEMATYKA GODZIN Z DORADZTWA ZAWODOWEGO w roku szkolnym 2024/2025

Klasa VII

1. Gotowi ? W czym może mi pomóc doradca zawodowy?
2. Murarz własnej kariery – poznaję siebie, moje preferencje i umiejętności
3. Zainteresowania — inspiracja do działania i sposób na relaks
4. Ja w oczach innych – jak widzą mnie koledzy z klasy.
5. Poczucie własnej wartości – wszyscy jesteśmy zdolni
6. Praca w grupie jako przykład kompetencji kluczowej
7. Zawody wczoraj, dziś, jutro i pojutrze
8. Umiejętności i temperament a wybór zawodu
9. Kim chcę być w przyszłości? Czy to zawód przyszłości?
10. Jak zaplanować przyszłość edukacyjno-zawodową?

Klasa VIII

1. Papiery do kariery – portfolio , czyli dokumentuj i organizuj swój rozwój
2. Moja marka osobista – moje mocne strony
3. Moje predyspozycje zawodowe
4. Zaplanuj swoją przyszłość edukacyjno-zawodowa. Moja mapa zawodów

5. Marzenia do spełnienia. Co ma wpływ na moją dalszą drogę kształcenia?
6. Od elektryka do kierownika. Poznajemy lokalny rynek pracy
7. System szkolnictwa -ścieżki kształcenia
8. Szkoła Podstawowa i co dalej? Oferta edukacyjna powiatu tarnogórskiego
9. Jak wygląda rekrutacja do okolicznych szkół?
10. Decyzje – szanse czy ograniczenia?

I klasa liceum ogólnokształcącego:

1. Papiery do kariery – uzupełniamy swoje portfolio ze szkoły podstawowej
2. Jaki jestem? Jak widzą mnie inni?
3. Moje predyspozycje zawodowe
4. Czy dobrze wybrałem? -wybór profilu klasy a wymagania rekrutacyjne wyższych uczelni
5. Drogowskazy kariery - rynek pracy i oczekiwania pracodawcy.
6. Bez planu nie zadziała -tworzenie Indywidualnego Planu Działania
7. Pięć kroków podejmowania decyzji.
8. ABC poszukiwania pracy. Wykorzystanie nowych technologii i Internetu w poszukiwaniu pracy
9. Co mogę zaoferować pracodawcy? Tworzymy CV i list motywacyjny
10. Krótki występ i długie przygotowanie - czyli jak zaprezentować się na rozmowie o pracę

Przykłady zadań nauczycieli poszczególnych przedmiotów w odniesieniu do doradztwa zawodowego:

Nauczyciel zajęć komputerowych prowadzi naukę poszukiwania, selekcionowania, porządkowania, gromadzenia i wykorzystywania informacji np. dotyczących oferty edukacyjnej szkół, pomaga uczniom klasy 8 w logowaniu się do elektronicznego systemu rekrutacji szkół ponadpodstawowych, wyjaśnia organizację pracy i przepisy bhp w pracy z komputerem, uczy komunikowania się za pomocą komputera i technologii informacyjnych. Prezentuje sposoby opracowywania tekstów, prezentacji multimedialnych oraz danych liczbowych w arkuszu kalkulacyjnym. Wdraża do pracy zespołowej w ramach projektu, pokazuje sposoby wykorzystania technologii informacyjnych w różnych zawodach.

Nauczyciele języka polskiego omawiają charakter pracy w różnych zawodach, uczą tworzenia wypowiedzi: pisanie życiorysu, podania, ogłoszenia, listu oficjalnego (dostosowywanie wypowiedzi do sytuacji). Kształtują umiejętność operowania słownictwem z kręgu: szkoła i nauka, środowisko społeczne. Wdrażają do samokształcenia i docierania do informacji za pomocą słowników, encyklopedii. Pokazują znaczenie komunikacji niewerbalnej w autoprezentacji.

Nauczyciele matematyki uczą gromadzenia i porządkowania danych o edukacji i zawodach, odczytywania i interpretacji danych w tekstach, tablicach i wykresach. Kształtują umiejętność posługiwania się procentami, zapoznają z zawodami z dziedziny księgowości i rachunkowości. Uczą planowania czynności z wykorzystaniem kalendarza (wykonywanie obliczeń) oraz dzielenia zadań na etapy.

Nauczyciele języków obcych zapoznają z zasobem języka dotyczącym szkoły i pracy oraz cech charakteru i umiejętności. Prezentują uczniom filmy o zawodach w języku obcym. Uczą tworzenia kilku zdaniowych wypowiedzi na temat swoich umiejętności (prezentacja siebie). Zachęcają do pracy zespołowej metodą projektu.

Nauczyciele przyrody, biologii i geografii omawiają stan zdrowia i choroby człowieka nawiązując do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach. Wykazują znaczenie odpoczynku w życiu człowieka, prawidłowych warunków nauki i pracy, zasad uczenia się. Wdrażają do planowania dnia i organizowania pracy własnej. Zapoznają z zawodami z dziedziny meteorologii, kartografii, rolnictwa, biologii, leśnictwa, ochrony środowiska, fizyki, chemii, geografii, ochrony zdrowia, astronomii.

Nauczyciele fizyki i chemii omawiają wykorzystywanie umiejętności oraz znajomości różnego rodzaju zjawisk w życiu codziennym i zawodowym, zapoznają z zawodami z dziedziny fizyki, chemii, ochrony środowiska, ochrony zdrowia, astronomii itp.

Nauczyciele historii i wiedzy o społeczeństwie informują o siedzibie władz lokalnych uczniów oraz ich zakresie działań i sposobie powoływania. Wyjaśniają demokratyczny charakter państwa. Charakteryzują pojęcie samorządności, opisują zawody związane z polityką, dyplomacją, przedstawiają zawód historyka. Zapoznają ze znaczeniem społecznego podziału pracy, opisują grupy społeczne i ich role w społeczeństwie. Omawiają z uczniami problemy współczesnej Polski (m. in. bezrobocie). Zapoznają ze zjawiskiem emigracji politycznej i zarobkowej. Omawiają zagadnienia związane z edukacją i pracą. Zapoznają z instytucjami oraz sposobami i ścieżkami załatwiania spraw. Uczą sporządzania dokumentów aplikacyjnych. Uczą tworzenia drzewa genealogicznego. Omawiają z uczniami funkcjonowanie przemysłu, warunki pracy w fabryce dawniej i dziś. Prezentują podstawowe cechy obecnego systemu gospodarczego.

Nauczyciele wychowania fizycznego omawiając trening zdrowotny, pomagają opracować rozkład dnia ucznia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym i fizycznym. Nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa omawia metody ochrony przed różnymi zagrożeniami i przygotowanie do postępowania w wypadku katastrof, szkoli uczniów w udzielaniu pierwszej pomocy, zapoznaje z pracą służb niosących pomoc oraz z zawodami związanymi ze służbą wojskową i ochroną osób i mienia.

Nauczyciel wychowania do życia w rodzinie prowadzi lekcje na temat ról społecznych i modeli życia. Zapoznaje ze sposobem pracy instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Kształtuje u uczniów poczucie odpowiedzialności za własny rozwój.

Nauczyciel plastyki zapoznaje z zawodami z dziedziny kultury. Uczy korzystania z przekazów medialnych oraz wykorzystywania ich wytworów.

Nauczyciel techniki opisuje funkcje urządzeń technicznych, omawia kolejność działań technologicznych, organizację miejsca pracy i szacowanie czasu jej trwania. Uczy posługiwania się narzędziami do obróbki ręcznej.

IV Ewaluacja:

Realizacja Wewnętrznskolnego Systemu Doradztwa Zawodowego powinna opierać się na stałym monitorowaniu, ewaluacji i kontroli podjętych działań. Kontrola powinna być dokonywana w celu usprawnienia i ulepszania realizowanych zadań lub wytyczenia nowych form pracy. Wykorzystana zostanie do tego technika wywiadu i obserwacji. Ewaluacja pozwala także zaobserwować dynamikę procesu i rodzące się nowe potrzeby czy niezaplanowane rezultaty. Dzięki ewaluacji można dokonywać aktualizacji działań doradczych, odkrywać aktualne potrzeby i oczekiwania - co pozwala na długoterminowe planowanie działań.